

Burgers beoordelen organisatieverandering gemeente

Pagina verzorgd door de Burgervisatiecommissie

Op verzoek van de gemeenteraad onderzocht een groep van zes onafhankelijke vrijwilligers in een Burgervisatiecommissie hoe de gemeente haar organisatie verandert. De gemeente wil minder zelf bepalen en meer en beter aansluiten bij initiatieven van bewoners en bedrijven. De commissie sprak met bewoners, bedrijven, ambtenaren en politici in de gemeente. De commissie meent dat het de goede kant op gaat, maar dat het ook tijd is zaken verder in te vullen en op te pakken.

De gemeente Oude IJsselstreek ontwikkelt zich naar een netwerkbestuur en wilde van een groep onafhankelijke bewoners horen hoe zij de inspanningen voor verandering beoordelen: gaat het de goede kant op en welke bijstellingen zouden goed zijn?

Blij met experiment

Visitatie wordt veel gebruikt bij universiteiten, in de zorg en de volkshuisvesting. Maar voor zover bekend is het nieuw dat een kleine groep deskundige inwoners hun ervaring en inzicht vrijwillig aan de gemeente lenen. De gemeente hoopt daarvan te leren. De leden zeiden hierover: "Wij zijn als commissie blij dat de gemeenteraad dit experiment met het college van Oude IJsselstreek aan durft te gaan. Daarmee stelt de gemeente zich kwetsbaar op en geeft de regie uit handen om zich te laten beoordelen door mensen die op geen enkele manier loyaliteit hoeven te tonen aan de organisatie. Daarmee gaven de gemeenteraad en het college aan bereid te zijn het oordeel van buitenstaanders serieus te nemen. De gemeente toont daarin initiatief en stelt daarmee een voorbeeld voor Nederland dat navolging kan krijgen."

Open en informatief

De Burgervisatiecommissie heeft in totaal 27 gesprekken gevoerd met politici, ambtenaren, inwoners en bedrijven.

Bijvoorbeeld het Comité Leefbaar Megchelen en de vereniging Dorpsbelangen Varsseveldhunen, maar ook bedrijven die initiatieven namen, de Varsseveldse Industriële Vereniging en Industrie Belang Oude IJssel. De commissie sprak verder met individuele ambtenaren en raadsleden. De commissie was blij met de openheid en bereidheid mee te denken.

In de rapportage van de commissie staat een groot aantal zaken waarvan de gesprekspartners vinden dat het goed gaat. De burgemeester, gemeentesecretaris en raadsgriffier stralen uit dat ze echt ruimte willen geven aan de samenleving en bij die krachten willen aansluiten. Er zijn ook zaken nog niet helemaal tot hun recht gekomen of vatbaar voor verbetering. Dat is niet vreemd, want de organisatieverandering is pas vorig jaar zodanig ingezet dat ambtenaren in nieuwe rollen zijn gekomen. Er moet wel wat mee gebeuren.

De richting die de gemeente op wil met meer afstemming met

De zes leden van de Burgervisatiecommissie zijn geselecteerd na een open oproep. Het zijn inwoners uit onze eigen gemeente, die door hun achtergrond in staat zijn organisaties te beschouwen. De leden hebben een diverse achtergrond als hoogleraar, directeur en adviseur. Op de foto van links naar rechts Jos Bergevoet, Bartjan Kaptein, Geert Teunissen, Hein Albeda (externe begeleider), Ben Terwiel, Elise Ruesink-Boezel en Ko Achterberg. In hun hand hun rapportage.

en beter gebruik van kracht uit de samenleving wordt door alle gesprekspartners ondersteund. Deze was ook al met actieven uit de samenleving besproken en gekozen. De richting sluit aan op adviezen van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid over vertrouwen in de buurt en bewoners: het

Adviezen burgervisitatie

De Burgervisatiecommissie bestaat uit mensen die elk voor zich hun sporen verdienden in de samenleving en die kunnen oordelen over organisatieveranderingen. Ze komen uit verschillende kernen van de gemeente en hebben ook een beeld hoe het in hun eigen buurt gaat en op welke wijze de gemeente daar zichtbaar is. Maar om te kunnen oordelen over de gemeentelijke organisatie is wel gezocht naar mensen die stevig kunnen doorvragen en weten waar ze het over hebben. De leden kunnen de hoofdlijnen van het beleid rondom de organisatieontwikkeling beoordelen en evalueren. Alle leden hebben aantoonbaar affiniteit met de inzet voor de publieke zaak. De commissie werkt geheel onafhankelijk en wordt professioneel ondersteund door een externe begeleider, die als adviseur veel ervaring heeft met visitaties en burgerparticipatie. Hoofdpunten uit de adviezen van de commissie zijn de volgende.

Doorgaan, maar praktischer uitwerken en leren van fouten

De commissie adviseert om door te gaan op de ingeslagen weg, maar vindt het tijd om te komen tot praktischer uitwerking met

meer herkenningspunten in de gemeentelijke organisatie en houvast voor de ambtenaren om te zien waar het heen gaat. Het volgen en ondersteunen van relevante veranderterreinen door een kennissysteem en een programmamanagementsysteem noemt de commissie dat.

Geef de gemeentelijke organisatie meer ruimte en duidelijk speelveld

De commissie vindt dat de gemeentelijke organisatie meer ruimte moet krijgen om te functioneren zonder tussenkomst van de politiek, waarbij de organisatie weet binnen welke speelruimte zij bedrijven, burgers en instellingen kan ondersteunen om hun eigen weg te gaan. Dat kan pas goed als het speelveld duidelijk is. Wanneer kan een ambtenaar zonder de raad of het college te consulteren akkoord gaan en medewerking geven aan een gezamenlijke oplossing? Dit verdient komende tijd veel aandacht.

Resultaten gunnen

De politiek moet volgens de commissie nog een rol vinden in de verandering. Zo kunnen politici beter dan nu burgers en bedrijven hun resultaten gunnen, ondanks de neiging om als politiek resultaten naar zich toe te halen om aan kiezers te tonen wat de maatschappij voor elkaar heeft gekregen. Gelukkig stelt de raad met het in maart gesloten procesakkoord niet centraal wat het gemeentebestuur wil, maar hoe en vooral met wie het bestuur maatschappelijke vragen wil aanpakken.

Het viel de commissie op dat voor de grote organisatieverandering vooraf geen risicobeoordeling is gemaakt en geen mijlpalen zijn benoemd om te kunnen toetsen of de verandering de goede kant op gaat. Dat wil niet zeggen dat er niet geleerd wordt, wel dat het beter kan. De politiek kan deze rol oppakken de komende tijd en mijlpalen benoemen.

Meer en betere communicatie

Communicatie, zowel intern als extern, is essentieel in veranderprocessen en een bepalende succesfactor. De commissie vindt het nodig dat de gemeente beter en meer communiceert over de resultaten en de verwachtingen die inwoners en bedrijven mogen hebben. De commissie adviseert de externe communicatie te ontwikkelen samen met bewonersorganisaties.

11 september open gesprek op raadsrotonde

De rapportage van de Burgervisatiecommissie met de bijbehorende informatie vindt u op de website van de gemeente www.oude-ijsselstreek.nl onder de knop Raadsinformatie of in de RaadsApp voor de iPad bij 11 september 2014. Daar vindt u ook een document met de link naar een iBook-versie van de rapportage voor de iPad, met video-informatie.

Op donderdag 11 september 2014 presenteert de commissie de uitkomsten aan de gemeenteraad op de raadsrotonde om 20:00 uur in de Conferentiezaal van de DRU-Cultuurfabriek in Uift (Hutteweg 24). Daarna is er met raadsfracties en college een open gesprek over de rapportage onder leiding van de raadsleden Jan Vesters en Gijs van de Beek. Dit is een openbare bijeenkomst met samspraak. Verdere informatie bij raadsgriffier Jeroen van Urk, tel. 0683161706 of j.vanurk@oude-ijsselstreek.nl.

